

קמפיין רכיבה בטוחה במועצה אזורית חוף השרון

הקדמה-

הכלים הממונעים והחשמליים תפסו תאוצה בשנים האחרונות במדינת ישראל. כדוגמת ריינג'רים, טרקטורונים, אופניים חשמליים ועוד. הם מהווים בתוך המרחב הכפרי את האפשרויות לנגישות בין מקום למקום, בשטח ובתוך היישוב, זמינים לשימוש ופופולריים.

מטה הבטיחות בדרכים והרשות הלאומית לביטחון קהילתי במועצה אזורית חוף השרון, בוחרים להעלות את המודעות לחשיבות הרכיבה בטוחה על כלים ממונעים וחשמליים, ולספק כלים וידע בנושא כדוגמת חוקים, נהלים, הסברה ופעילות.

אופניים חשמליים-

מרבית התאונות מתרחשות בנסיעות הראשונות, זאת כיוון שלרוכבים יש תחושת ביטחון מניסיון קודם ברכיבה על אופניים. אלא שרכיבה על אופניים שונה מאוד מרכיבה על אופנים חשמליים. קיימים הבדלים מהותיים בין הכלים, כמו מיקום מרכז הכובד, גודל הגלגלים והחומר שלהם, האחיזה בכידון ועוד. כל אלה משפיעים על הרכיבה ומודעות אליהם יכולה לשפר את בטיחות הרכיבה.

נסיעת מבחן – כשעולים על אופנים חשמליים בפעם הראשונה יש לבצע רכיבת התנסות במרחב סטרילי: בשטח חלק, ללא עליות או ירידות וללא כלי רכב נוספים בסביבה. מקום טוב לאימון כזה יכול להיות מגרש ריק. כדאי להתחיל בנסיעה איטית כדי לצבור ניסיון

בשליטה בכלי ובשמירה על שיווי המשקל ואיזון הגוף לפני שמגבירים מהירות והשליטה בכלי הופכת למורכבת יותר. בנוסף, כדאי לתרגל בלימת חירום באמצעות נסיעה רציפה ובלימה חזקה. מרחק הבלימה של אופניים חשמליים גדול יותר ממרחק הבלימה של אופניים רגילים!

למידת הכלי- כשרוכשים אופניים חשמליים יש לבדוק את תקינות כל הרכיבים שלו:

- הדלקה וכיבוי של המנוע.
- אורות- בדיקת התאורה של הכלי, פנס לבן קדמי, פנס אדום אחורי.
- בדיקת הכידון- לוודא שהוא נעול ולא יכול להתקפל בזמן נסיעה.
- 3 סוגי בלמים- בודקים בנסיעה ובלימה על ידי לחיצה: קדמי מכני, קדמי חשמלי, אחורי מכני.
- בדרך כלל קיימות לפחות 3 דרגות מהירות, יש להתחיל בדרגה הראשונה בזמן הלמידה!
- לוח העמידה – ישנן 3 תנוחות לרכיבה: עמידה ברגל אחר רגל לכיוון ימין, עמידה ברגל אחר רגל לכיוון שמאל, עמידה במרכז הלוח עם שתי הרגליים זו לצד זו (פחות בטיחותי מכולם). בכל מצב יש לרכוב כאשר העיניים מביטות קדימה לכיוון הרכיבה ולא כלפי מטה. בנוסף, כדאי לרכוב כשהברכיים מכופפות מעט ולא נעולות, כדי לסייע בשמירה על שיווי משקל ובהתגברות על מכשולים.

אביזרים ונראות:

- בחירת קסדה- מתאימה לגודל הראש, בעלת מחזיר אור.
- בחירת לבוש בהיר, כך שבשעות החשיכה תגבר הנראות שלכם.
- שימוש במחזירי אור על הכלי/בגדים/קסדה/תיק.

אופניים עם מנוע עזר או בשמם המוכר יותר "אופניים חשמליים" הם כלי תחבורה שפרץ בתקופה קצרה ובצורה מהירה לרחובות וכבישי ישראל. מדובר בכלי הנחשב בבסיסו והגדרתו כאופניים, אך נחשב לבעל בעל רמת סיכון גבוהה יותר מאשר אופניים, בעקבות המהירות הגבוהה אליה מסוגל להגיע והצורך של הנהג להיות ברמת שליטה גבוהה יותר של פעולות נהיגה.

היכן מותר לרכוב?

על פי התקנות, בהיעדר מסלולי אופניים מוגדרים בשטח עירוני, הנסיעה על אופניים עם מנוע עזר, תהיה על הכביש בצידו הימני, קרוב לשול או בצידו הימני של נתיב תחבורה ציבורי במידה וקיים. בדרכים בין עירוניות וכבישים מהירים, הרכיבה תהייה על המדרכה או בשולי הדרך.

דגשים:

- בכל אחד מהמצבים הללו יש להתחשב בקיומם של הולכי רגל.
- יש להקפיד על כללי התנועה כולל עצירה לפני מעבר חצייה ואיתות לפני פנייה.
- במקרה שבו אין מסלול מוגדר לרכיבה (שביל אופניים) והכביש סואן ועמוס, ניתן לרכב במקביל למדרכה אך לא לזגוג בין רכבים.

מהי מהירות הרכיבה באופניים עם מנוע עזר על הכביש?

על פי התקינה שנקבעה בישראל רכיבה על אופניים חשמליים לא תעבור את המהירות של 25 קמ"ש ועליהם להיות בעלי מערכת המשביתה את המנוע במידה והמהירות גבוהה יותר. ככל שמדובר במסלולי רכיבה עמוסי הולכי רגל או מכוניות בצידיהם יש לרכב במהירות המאפשרת מרחב תגובה ובלימה מספיק ובמקרים אחרים עדיף להתקדם בהליכה עם האופניים.

3 חוקי תעבורה שאולי לא ידעתם החלים על רכיבה באופניים חשמליים-

1. חל איסור מוחלט לרכב על אופניים במנהרה.
2. חל איסור על הובלת חפצים באמצעות אופניים חשמליים, במידה והחפצים חורגים מחוץ לחלק הקדמי או לחלק האחורי של האופניים, בכל מקרה חל איסור עם אורכם מעל 70 ס"מ.
3. חל איסור לנסוע במקביל לרכב אחר, אלא למטרת עקיפה בהתאם לדין הנהוג לכללי עקיפה.

סיכום

כללי המקום בו מותרת רכיבה על אופניים חשמליים ברורים לחלוטין. בהיעדר שביל אופניים מוגדר הרכיבה תהיה על הכביש בצידו הימני של הכביש. בעקבות כך, במידה רבה חלים על האופניים כללי תעבורה החלים על רכבים בכביש.

טרקטורונים וריינג'רים

- מותרת נהיגה בטרקטורון חשמלי רק למי שברשותו רישיון נהיגה מסוג B או 01.
- מותר לנהוג בכביש רק לשם חצייתו או כאשר הכביש הוא בתחום מושב או קיבוץ.
- מהירות נסיעתו של טרקטורון לא תעלה על 40 קמ"ש.

תקנות "טרקטורון"

- (א) לא ינהג אדם בטרקטורון בכביש אלא לשם חצייתו או כאשר הנסיעה היא בכביש שבתחום מושב או קיבוץ.
- (ב) מהירות נסיעתו של טרקטורון לא תעלה על 40 קמ"ש.
- (ג) הנוהג בטרקטורון לא יסיע עליו אדם נוסף אלא אם כן קיבל היתר לכך מאת רשות הרישוי וההיתר נרשם ברשיון הרכב.
- (ד) לא ינהג אדם בטרקטורון ולא ירשה לאחר לנסוע עליו אלא אם כן הנוהג וכל נוסע חובשים קסדת מגן מהסוג האמור בחלק ג' בתוספת השניה.

מה נחשב טרקטורון לפי החוק?

טרקטורון" – הוא רכב המיועד לשימוש בדרך שאינה סלולה שמתקיימים בו כל התנאים הבאים:

- הוא נע על ארבעה גלגלים לפחות.
- אופן הישיבה עליו הוא כשרגלי הנהג משני צדי המושב.
- ההיגוי שבו נעשה באמצעות כידון.
- הוא מיועד להסעה של עד שני נוסעים כולל הנהג.
- נפח מנועו אינו עולה על 1,500 סמ"ק.
- הוא צוין ברישיון הרכב כטרקטורון.

מה החוקים לנסיעה בטרקטורון/ רייזר?

1. נהיגה בטרקטורון מחייבת רישיון נהיגה בתוקף.
2. אסור לנהוג בכביש אלא אם זה לשם חצייתו או כאשר הנסיעה היא בכביש שבתחום מושב או קיבוץ.
3. מהירות הנסיעה של טרקטורון לא תעלה על 40 קמ"ש.
4. מותר להסיע נוסע נוסף רק בכפוף לקבלת היתר להסעת יותר נוסעים מרשות הרישוי וההיתר נרשם ברישיון הרכב.
5. על הנהג והנוסע לחבוש קסדה בזמן הנסיעה – הקסדה צריכה לכסות את אפרכסת האוזן, ולהיות קשורה ברצועה שתמנע את נפילתה בשעת הנסיעה.

באיזה מהירות אפשר לנסוע על לטרקטורון?

לפי תקנות התעבורה מהירות נסיעתו של טרקטורון לא תעלה על 40 קמ"ש. לכן, טרקטורונים אינם מורשים לנהוג בדרך מהירה שבה יש לנהוג במהירות שאינה פחות מ- 55 קמ"ש.

האם מותר לנסוע עם טרקטורון בכביש?

אסור לנסוע עם טרקטורון בכביש אלא אם זה לשם חצייתו מדרך עפר אחת לדרך עפר אחרת, או כאשר הנסיעה היא בכביש שבתחום מושב או קיבוץ. נהיגה בטרקטורון מותרת רק בדרכים לא סלולות, בשטח הפתוח.

לעוד מידע, שאלות ומחשבות ניתן ליצור קשר :
מאיה כהן, המטה לבטיחות בדרכים
09-9594657

maya@hof-hasharon.co.il

סיון בן זימרה, הרשות לביטחון קהילתי
09-9596568

sivanb@hof-hasharon.co.il